

Висновки:

1. Облік торгової націнки на окремому синтетичному рахунку 29 «Торгова націнка» дасть можливість значно спростити бухгалтерські записи в синтетичному й аналітичному обліку, уникнути плутанини в записах.

2. Фактичну собівартість реалізованих товарів слід визначати не на рахунку 28 «Товари», а на рахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів», який за економічним змістом для цього і призначений.

3. Найбільш правильним і раціональним є визначення торгової націнки, яка відноситься до реалізованих товарів, за правою стороною балансової формули через визначення попереднього сальдо торгової націнки на відповідному субрахунку товарних надбавок: попереднє сальдо товарних надбавок мінус товарні надбавки за розрахунком на залишок товарів дорівнює сумі реалізованої торгової націнки.

Список використаних джерел

1. Павлюк І. Проблеми бухгалтерського обліку торгової націнки. / Іван Павлюк // Науково-практичний журнал «Бухгалтерський облік і аудит». – 2008. – №2. – С. 15-25.
2. Пуздрач Л. І. Бухгалтерський облік на підприємствах сфери обігу споживчої кооперації. Частина 1: Навчальний посібник. / Л. І. Пуздрач, П. О. Куцик. – Львів: Львів. комерц. акад., 2003. – 104 с.
3. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік в Україні. / Хомяк Р. Л. – Львів: Інтелект-Захід, 2003. – 820 с.

Annotation. The author of the article studied a number of problems which are connected with accounting of trade raise in the businesses of retail trade of medicine and products of medical purpose. The main ways of solving the problems are given.

Key words: accounting, trade raise, retail trade.

23

УДК 657. 372.12.338. 515

Л.П. Миськів, аспірант, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

Висвітлення питання теоретичної сутності організації обліку формування та використання прибутку та внесення певних пропозицій щодо покращення ведення організації обліку.

Ключові слова: прибуток, витрати, калькуляція, фінансовий результат.

Постановка проблеми. Бухгалтерія, як практична діяльність людини існує відтоді, коли людина почала реєструвати факти свого господарського життя. У відповідності до економічних запитів суспільства облік розвивався.

Найбільшого розвитку бухгалтерський облік, як наука набув у XX столітті.

З розвитком ринкової економіки ускладнюються внутрігосподарські та зовнішні зв'язки підприємств, зростають потоки інформації, яка має бути ефективно оброблена та перетворена в інформацію, корисну для прийняття управлінських рішень. Переважну частину інформації надає система бухгалтерського обліку. Отже, рівень прийнятих управлінських рішень залежить від того, як організовано бухгалтерський облік на підприємстві, як він виконує свої облікові, контрольні та аналітичні функції.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Вивченню питання організації обліку прибутку присвячена значна кількість наукових досліджень ряду вітчизняних та зарубіжних науковців: О.С. Бородкіна, Ф.Ф. Бутинця, А.М. Герасимовича, Г.Г. Кірейцева, В.Г. Лінника, П.П. Німчинова, В.В. Сопка, Ю.І. Осадчого, М.Г. Чумаченка, Л. Флорі, І.Ф. Манчіні, Ф. Ескобара, Ф. Марчі, Д. Чербоні, Ф. Беста, А. Гільбо, Е. Леоте, В.Г. Макарова та інших.

Дане питання є досить актуальним, але необхідно сконцентрувати увагу на теоретичному обґрунтуванні організації обліку формування та використання прибутку, тому виникає потреба в його подальшому дослідженні.

Метою статті є розкриття теоретичної сутності організації обліку формування та використання прибутку, виявлення недоліків та впровадження пропозицій з метою покращення фінансового стану підприємства.

Виклад основного матеріалу. З набуттям Україною незалежності розпочалися серйозні перетворення в економіці держави, що відбулося на реформуванні бухгалтерського обліку, метою якої було приведення вітчизняної облікової системи у відповідності до вимог ринкової економіки та міжнародних стандартів фінансової звітності. З цього приводу розгорнулася дискусія між провідними вченими України.

На Третіх всеукраїнських зборах вчених економістів-аграрників, які відбулися 29-30 березня 2001 року доктор економічних наук, професор Г.Г. Кірейцев зазначив «на сьогодні ми знищили свою національну систему бухгалтерського обліку, і це зробили успішно, ... маємо сам факт реформування, а щодо якості, то інформації ніякої, ... те, що ми мали чудову систему обліку і від неї відмовилися – це наша велика втрата... Категорія «прибуток» перестала розумітися так, як вона розумілась раніше в економічній науці. Сьогодні, після проведення реформи обліку є прибуток загальноекономічний, фінансовий та податковий» [3, с. 59].

На нашу думку, прибуток повинен мати єдинорodne значення, єдину методологію обрахунку, і однаково сприйматися бізнесменом і податківцем, бухгалтером, економістом чи юристом.

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації та визначає облікову політику. Організація бухгалтерського обліку є одним з найбільш відповідальних етапів створення підприємства та підготовки до його ефективної діяльності. Організація обліку має бути раціональною, за якою облік може найбільш успішно виконувати поставленні перед ним завдання при найменших затратах часу і засобів праці.

Однією з важливих передумов раціональної організації обліку є розробка плану організації бухгалтерського обліку, яким визначається зміст, послідовність і строки виконання облікових робіт на підприємстві, порядок одержання інформації, складання і подання звітності.

Ефективну організацію обліку мають забезпечувати висококваліфіковані спеціалісти, які крім глибоких знань з бухгалтерського обліку, вміють працювати з кадрами, управляти потоками ресурсів, використовувати внутрішню й зовнішню інформацію для прийняття обґрунтованих рішень.

Бухгалтерський облік описує безперервну мінливість ситуації в яких знаходиться підприємство. Використовуючи бухгалтерську інформацію, керівник, приймаючи рішення має думати про їх наслідки і майже не думати про обставини, що призвели до даної ситуації.

Вираховуючи фінансовий результат за методикою фінансового і податкового обліку виникають не суміжні результати: тоді коли за даними «Звіту про фінансові результати» форма №2, підприємство одержало прибуток у «Декларації про прибуток підприємства» відображено збиток, тоді коли за фінансовим обліком підприємство понесло збиток, у податкових деклараціях може бути відображений прибуток, з якого необхідно сплатити податок, хоча коштів для цього немає. Існують випадки в більшості, що за фінансовим і податковим методом обчислення підприємство одержало прибутки, проте ці результати не співпадають.

Причиною такої невідповідності є різнобій в нормативних документах розроблених державними відомствами – Державною податковою адміністрацією та Міністерством фінансів України.

На наш погляд необхідно усунути розбіжності, які виникають при обчисленні фінансових результатів, внісши зміни до нормативних документів, які б трактували єдину методологію визначення прибутку. Це дозволить посилити контроль за визначенням прибутку, зменшить об'єм роботи для облікових працівників, а також дасть змогу ефективніше виявити та усунути причини, що призвели до збитковості чи зниження фінансового результату підприємства, і в кінцевому результаті дасть змогу збільшити відрахування до бюджету, оскільки одержаний результат знаходитиметься у постійному полі зору контролюючих та фіскальних органів.

Відповідно до Національних стандартів бухгалтерського обліку, для визначення фінансового результату передбачено проводити калькулювання

лише виробничої собівартості продукції, а всі інші витрати списувати на фінансові результати.

Оскільки підприємства ведуть багатогранну діяльність доцільно вести деталізований облік фінансового результату, тобто собівартість вираховувати по всіх видах продукції, незважаючи на те, основне це чи допоміжне виробництво. Крім того, вираховувати повну виробничу собівартість включаючи накладні витрати.

Так, з цього приводу К.І. Ведеман вважав, що господарю майна недостатньо знати, отримав він прибуток чи збиток у даному році і в якому розмірі; йому необхідно ще й знати, що зумовило збиток та який результат забезпечить йому кожна галузь господарства [1, с. 3].

О.В. Чайнов постійно вказував «Результат господарства створюється в полі, на тваринницькому дворі і на ринку, але не в бухгалтерії» [2, с. 301-302].

Ми розділяємо думку, справді результат створюється на виробництві і на ринку, проте великий вплив на нього має та ж сама бухгалтерія, адмінперсонал, який управляє підприємством. Тобто, від правильної організації виробничих, технологічних, облікових процесів, залежить правильне прийняття управлінських рішень, що в свою чергу відбивається на фінансових результатах підприємства. З цього випливає, що все таки накладні витрати повинні калькулюватись і включатись у собівартість тої чи іншої продукції. Врахування повної собівартості дасть змогу власнику, порівнюючи її із цінами, які існують на ринку приймати рішення про розширення та зміну асортименту продукції, тобто виробляти ті види продукції, які можуть конкурувати на ринку.

За Новим планом рахунків бухгалтерського обліку не має рахунків аналогічних рахунку 46 «Реалізація» та 80 «Прибутки та збитки», а ведеться на багатьох рахунках де відображаються різного роду витрати, окремо по рахунках по груповані доходи, окремо фінансові результати.

За нашими переконаннями необхідно замість шести рахунків сьомого та восьми – дев'ятого класу використати один синтетичний рахунок, назвавши його 70 «Доходи та витрати реалізації». Крім цього, необхідно вести облік фінансових результатів за аналітичними статтями. Це скоротить кількість проведених операцій, відпаде потреба щомісячно закривати існуючі тепер рахунки, де обліковуються доходи (рахунки 7-го класу) та витрати (9-го класу) та посилить контроль за формуванням фінансових результатів.

Використання прибутків пропонуємо вести по дебету рахунка 44 «Чистий прибуток» по кредиту даного рахунка відобразити прибуток чи збиток відображені на рахунку 79 «Фінансові результати». Кредитове сальдо буде означати невикористані прибутки, за дебетом – непокрите збитки.

Чистий прибуток та його складові часто використовуються як показники ефективності управління.

Висновок. Дослідження даної проблеми дають можливість стверджувати, що одержаний прибуток безперечно засвідчує про якісне управління під-

приємством. Звідси випливає, що найкращою обліковою системою є та, яка оптимізує функції управління. Отже, облік покликаний позитивно впливати на прийняття управлінських рішень з метою забезпечення прибуткової діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Ведеман К.И. Сельскохозяйственная бухгалтерия. – СПб., 1902. – 267 с.
2. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней. – М.: Аудит. ЮНИТИ, 1996. – 638 с.
3. Стенограма Третіх річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів – аграрників 29 – 30 березня 2001 року. – К.: ІАЕ, 2001. – 143 с.

Annotation. Lamination of question of theoretical essence of organization of forming account and use of income and making certain suggestions is in relation to the improvement of organization of account.

Key words: income, charges, calculation, financial result.

24

УДК 657.47/.478:631.57:633.3

Н.О. Тьмілова, аспірант, Національний університет біоресурсів та природо-користування України

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ КОРМОВИХ КУЛЬТУР

Розглянуто основні особливості економічного аналізу та визначено їх роль в управлінському обліку виробництва продукції кормових культур.

Ключові слова: управлінський облік, економічний аналіз, калькулювання, собівартість, витрати.

Господарська діяльність підприємств різних галузей матеріального виробництва є основою суспільного відтворення валового внутрішнього продукту. Кожне підприємство можна розглядати як складну систему взаємопов'язаних підрозділів і ланок, які виконують різні функції в процесі виробництва продукції. Як відомо, господарська діяльність підприємств, як і будь-які інші явища суспільного життя, потребує систематичного вивчення для успішного й ефективного управління нею. Одним із ефективних способів такого вивчення є економічний аналіз, тобто виділення окремих показників господарської діяльності для наступного їх вивчення.